

Olgu 16

16 yaşında yüksek kan basıncı olan 32 haftalık gebe

Doç. Dr. Ayşe Ender YUMRU
Dr. Berker KAVŞI

Bayan Jones, 16 yaşında 32 haftalık gebeliği olan primipar gebedir. Rutin antenatal kontrolleri sırasında ebesi tarafından tansiyonun 160/100 mmHg olduğu tespit edilir (Ortalama arteriyel basınç (OAB)120mmHg) ve yeniden değerlendirilmek üzere polikliniğe yönlendirilir.

yüzünün şiş görüldüğünü söylemesine rağmen kendini iyi hissettiğini ifade ediyor. Bu zamana kadar gebeliğinde herhangi bir sorun yaşamadığını, kanamasının veya karın ağrısının olmadığını ve bebek hareketlerini hissettiğini söylüyor.

Hastanın geçmiş medikal ve aile öyküsünde önemli bir özellik yoktur. Önceki kan basınçlarını hatırlamıyor fakat elindeki notlardan 100/60 mmHg olduğu görülüyor.

Ayırıcı tanıda ilk akla gelenler nelerdir?

- Esansiyel hipertansiyon
- Sekonder hipertansiyon
- Gebeliğin indüklediği hipertansiyon
- Preeklampsi (Kutu16.1)

Anamnezde sorulması gerekenler nelerdir?

- Yüksek kan basıncı ile ilişkili olabilecek semptomları var mı? Özellikle baş ağrısı,görme bozukluğu,epigastrik ağrı,bulantı ve kusma.
- Vücudunda ödem var mı? Yüzüğü parmağını sıkıyor mu? Yüzündeki şişliği hissediyor mu?
- Bebeğin hareketlerini hissediyor mu? Karın ağrısı ya da vajinal kanaması var mı?
- Bu zamana kadar gebelikle ilgili bir sorunu olmuş mu?
- Daha önceki takiplerinde kan basıncı nedir?
- Tıbbi özgeçmişinde herhangi bir özellik var mı? Özellikle böbrek hastalığı, diyabet gibi önemli bir medikal öyküsü var mı?
- Gebenin 1.derece yakınlarından herhangi birinde gebeliğinde yüksek tansiyon problemi olan var mı?

Bayan Jones nişan yüzüğünü çıkarmasına ve nişanlısının

Risk Faktörleri Nelerdir

- İlk gebelik ya da yeni partnerle ilk gebelik
- Multiparite ile birlikte :
  - Daha önceki gebeliklerinde preeklampsi öyküsü
  - Son gebeliğinden sonra 10 yıl ya da daha fazla süre sonrası gebelik
- Aşırı küçük ya da büyük maternal yaş
- Vücut Kitle İndeksinin (VKI) 35 ya da üstünde olması
- Kızkardeş ya da annede preeklampsi öyküsü
- Ölçümlerinde diyastolik basıncın 80 mmHg, ya da daha yüksek olması
- Proteinüri (1 veya daha fazla, 1 durumdan fazla veya 0.3 gr/24saat veya daha fazla)
- Çoğul gebelik
- Altta yatan medikal durumlar
  - Önceden var olan hipertansiyon
  - Önceden var olan böbrek hastalığı
  - Önceden var olan diyabet
  - Antifosfolipid antikorları

Muayenede hangi bulgulara bakılmalıdır?

Genel Muayene

- Belirgin ödemi var mı? Gebe kadınların % 50 sinde hafif periferik ödem vardır.
- Şimdiki nabız ve kan basıncı nedir?

Nörolojik Muayene;

- Alt ve üst ekstremitte refleksleri normal mi?
- Klonus var mı? (2 den fazla ise önemli)
- Fundoskopide papillar ödeme dair bulgu var mı?

Obstetrics and Gynaecology: Clinical Cases Uncovered.
By. M. Cruickshand and A. Shetty. Published 2009 by Blackwell Publishing. ISBN: 978-1-4051-8671-1

ÖNEMLİ NOKTALAR

- Çok genç ya da ileri anne yaşı, ilk gebelik (veya yeni partnerle ilk gebelik) ve çoğul gebelik preeklampsi için risk faktörlerinden bazılarıdır.
- Preeklampsinin maternal komplikasyonları HELLP, renal yetmezlik, dissemine intravasküler koagülasyon, pulmoner ödem, intraserebral kanama ve eklampsidir. Eklampsilerin %40'tan fazlası postpartum dönemde görülür.
- Fetal komplikasyonlar IUGR, artmış perinatal ve neonatal morbidite ve mortalitedir (çoğunlukla prematurite ve IUGR ye bağlıdır, bazen iyatrojenik de olabilir).
- Baş ağrısı, görme bozukluğu, epigastrik ve/veya hipokondrial ağrı, hiperrefleksi preeklampsinin kötüleştiğini ve eklampsi olabileceğini gösterir. Magnezyum sülfat eklampsi ve eklampsi profilaksisinde bir tedavi seçeneği olabilir.
- Antihipertansif tedavi sistolik kan basıncı >160mmHg, diastolik kan basıncı>110mmHg ,OAB 125mmHg olduğunda başlanmalıdır.
- Kan basıncının sık monitorizasyonu, aldığı çıkardığı takibi, kan tetkikleri (hemoglobin ve platelet sayılarını, üre ve elektrolitleri, karaciğer fonksiyon testlerini içerir) ciddi preeklampside endikedir.
- Oligüri varlığında sıvı dengesini takip, aşırı yüklenmeye bağlı pulmoner ve serebral ödemi önlemek için santral venöz basınç monitorizasyonu yapılmalıdır.

Önerilen Kaynaklar

The management of severe preeclampsia/eclampsia. RCOG Green Topped Guideline No 10 (A), March 2006.